

Teuluoedd yn Gyntaf Blaenau Gwent

Cynnwys

1

Beth yw Teuluoedd yn Gyntaf

2

Beth yw Teuluoedd yn Gyntaf

3

Cymorth i Ofalwyr Ifanc

4

Cymorth Anabledd

5

Cymorth Rhianta

6

Cynghorwyr Teuluoedd yn Gyntaf

7

Gwasanaeth Eiriolaeth Teuluoedd yn Gyntaf

8

Gwybodaeth Ddefnyddiol

Beth yw Teuluoedd yn Gyntaf?

Mae'r rhaglen Teuluoedd yn Gyntaf yn cael ei hariannu gan Lywodraeth Cymru i helpu teuluoedd sy'n wynebu anawsterau. Mae'r tîm Teuluoedd yn Gyntaf yn cynnig gwahanol fathau o gymorth yn dibynnu ar yr anghenion.

Mae'n rhoi pwyslais ar ymyrraeth gynnar, atal a darparu cymorth i deuluoedd cyfan, yn hytrach nag unigolion.

Mae gan y Rhaglen Teuluoedd yn Gyntaf ddau brif nod:

- Cefnogi pobl ifanc a theuluoedd i gyflawni eu llawn botensial...
- Helpu i wella iechyd a llesiant teuluoedd a chefnogi pob agwedd ar rianta.

Mae Teuluoedd yn Gyntaf yn ymwneud â darparu cymorth i'r teulu cyfan. Ym Mlaenau Gwent mae'r Rhaglen Teuluoedd yn Gyntaf wedi'i lleoli yng Nghanolfan Integredig i Blant Calon y Cymoedd yn Blaenau.

- Wrth weithio gyda theuluoedd rydym yn cwblhau asesiad i edrych ar y gwahanol heriau y gallent fod yn eu hwynebu. Gelwir hyn yn JAFF (Fframwaith Asesu'r Teulu ar y Cyd).
- Rydym yn gwneud yn siŵr bod gwasanaethau gwahanol yn cydweithio i gynnig y cymorth gorau i deuluoedd drwy'r Tîm o Amgylch y Teulu. Er enghraifft, Ysgolion, Ymwelwyr Iechyd a Thai.
- Darparu gwahanol fathau o gymorth gyda'ch cymuned, ysgol eich plentyn a sesiynau un i un. Er enghraifft, rheoli ymddygiad eich plentyn a helpu i wella presenoldeb yn yr ysgol.
- Darparu cymorth gyda materion fel:
  - ▶ cam-drin domestig
  - ▶ tai
  - ▶ iechyd meddwl gwael
  - ▶ camddefnyddio sylweddau

Os mai'r rhain yw'r materion yr ydych yn eu hwynebu fel teulu, gallwn ddarparu cymorth a gweithio ar y cyd â gwasanaethau arbenigol i'ch helpu.

- Gweithio ochr yn ochr ag Ymwelwyr Iechyd a Nyrsys Ysgol i ddarparu cyngor a chymorth iechyd ychwanegol

Cymorth Teuluoedd yn Gyntaf

Mae Teuluoedd yn Gyntaf yn ymwneud â darparu cymorth i'r teulu cyfan. Ym Mlaenau Gwent mae'r Rhaglen Teuluoedd yn Gyntaf wedi'i lleoli yng Nghanolfan Integredig i Blant Calon y Cymoedd yn Blaenau.

- ▶ Gweithiwr Allweddol i deuluoedd gyda chanlyniadau sydd wedi'u trafod fel rhan o JAFF.
- ▶ Cymorth arbennig i blant a phobl ifanc sydd â chyfrifoldebau gofalu.
- ▶ Cymorth i blant ag anableddau ac anghenion cymhleth a'u teuluoedd.
- ▶ Mae Teuluoedd yn Gyntaf yn cynnal panel Llesiant SPACE (Un Pwynt Mynediad ar gyfer Llesiant Emosiynol Plant) ar gyfer Blaenau Gwent.

Nod hirdymor Teuluoedd yn Gyntaf yw helpu teuluoedd i ddod yn hyderus ac yn wydn i ymdopi ar eu pen eu hunain...

Cymorth i Ofalwyr Ifanc

E-bost: FamiliesFirstYoungCarers@blaenau-gwent.gov.uk

Facebook: Families First Young Carers

- Mae'r prosiect Gofalwyr Ifanc yn darparu amgylchedd diogel i gefnogi pobl ifanc a allai gael eu heffeithio gan unrhyw rôl gofalu. Er enghraifft: y rhai y gallai salwch, iechyd meddwl neu gamddefnyddio sylweddau effeithio ar eu rhiant neu ofalwr. Gall cyfrifoldebau gofalu fynd y tu hwnt i riant neu ofalwr, gall hyn fod yn frawd neu chwaer, mam-gu neu dad-cu/nain neu daid neu gynydog.
- Hyrwyddo ac amddiffyn llesiant corfforol ac emosiynol gofalwyr ifanc.
- Clwb ieuentid wythnosol i helpu i ddatblygu gwell gwydnwch, hyder, sgiliau a gwybodaeth ac i ddarparu seibiant.
- Bydd gofalwyr ifanc yn cael eu hannog i fynychu'r fforwm ieuentid sy'n darparu llwyfan lle gall y rhai sy'n gallu gwneud gwahaniaeth i'w bywydau glywed lleisiau gofalwyr ifanc.
- Mynediad i Gynllun Cerdyn Adnabod Gofalwyr Ifanc Llywodraeth Cymru.

Cymorth Anabledd

Mae darparu cymorth penodol i deuluoedd plant anabl yn rhan allweddol o Teuluoedd yn Gyntaf. Bydd y tîm yn gweithio gyda'r teuluoedd i sicrhau eu bod yn gallu cyrchu eu holl hawliau a dod yn fwy ymwybodol o'r holl gyfleoedd sydd ar gael iddynt.

Clwb Celf wythnosol i bobl ifanc 16 – 25 oed:

Nod y grŵp hwn yw hybu a chefnogi sgiliau cymdeithasol, annibyniaeth a sgiliau bywyd.

Cynhelir grŵp integredig bob wythnos ac mae'n agored i blant ag anghenion cymhleth fynychu gyda'u teuluoedd. Mae hwn yn gyfle i chwarae ac i deuluoedd ddod at ei gilydd am gymorth.

Bydd Teuluoedd yn Gyntaf yn cefnogi teuluoedd i ddod o hyd i ddarpariaethau ar gyfer gweithgareddau chwarae a hamdden i'w plant, gan sicrhau bod y lleoliadau'n hyderus i ddiwallu eu hanghenion. Mae pob sesiwn a gyflwynir gan Teuluoedd yn Gyntaf ar draws y fwrdeistref yn gynhwysol ac yn croesawu pob teulu.

Cymorth Rhianta

- Mae Camau Bach bellach yn rhedeg yn rheolaidd ym Mlaenau Gwent. Mae gweithwyr cymorth yn hwyluso ac yn rhedeg y grwpiau.
- Os nad yw lleoliad grŵp yn addas i chi, weithiau gellir darparu cymorth rhianta ar sail un-i-un yn y cartref neu'n rhithiol.
- Gall cymorth rhianta helpu gyda:
  - ▶ Adeiladu a gwella eich perthynas gyda'ch plentyn
  - ▶ Rheoli ymddygiad heriol
  - ▶ Dod â'r gorau allan o'ch plentyn
  - ▶ Ysgogi eich plant
  - ▶ Cryfhau perthnasoedd teuluol
- Rydym yn cynnig gwasanaeth Cyfryngu o fewn y tîm – mae hwn yn hygyrch i unrhyw deuluoedd sy'n agored i Teuluoedd yn Gyntaf, Dechrau'n Deg neu Wasanaethau Plant. Am ragor o fanylion, dewch o hyd i'n gwybodaeth gyswllt o dan Gwybodaeth Ddefnyddiol.

Weithiau gellir darparu cymorth rhianta ar sail un-i-un yng nghartref y teulu, neu fel rhan o grŵp o fewn lleoliad cymunedol neu'n rhithiol.

Cynghorwyr Teuluoedd yn Gyntaf

- Mae gan Teuluoedd yn Gyntaf gynghorwyr sydd wedi'u lleoli ym mhob ysgol ar draws Blaenau Gwent.
- Gall teuluoedd ddod i mewn a chwrdd â'r cynghorwyr a thrafod unrhyw faterion y gallech fod yn eu hwynebu fel teulu a thrafod unrhyw gymorth y gall Teuluoedd yn Gyntaf ei ddarparu.
- Mae Teuluoedd yn Gyntaf yn darparu cymorth gyda lefelau amrywiol o angen ac os ydych chi'n cael anawsterau, gofynnwch am gymorth/cyngor trwy eich cynghorwyr Teuluoedd yn Gyntaf pan fyddan nhw yn ysgol eich plentyn.
- Gall athro'ch plentyn roi rhagor o wybodaeth i chi am hyn a chan eu bod wedi'u lleoli yn yr ysgolion, gellir cwrdd â theuluoedd i roi cyngor ar y cymorth sydd ar gael

Gwasanaeth Eiriolaeth Teuluoedd yn Gyntaf

.Mae Teuluoedd yn Gyntaf yn cefnogi darparu Gwasanaeth Eiriolaeth. Mae'r Gwasanaeth Eiriolaeth yn sefydliad annibynnol o'r enw NYAS. Mae NYAS yn cynnig cymorth i blant a phobl ifanc sy'n teimlo'n anhapus am rywbeth ac nad ydynt yn teimlo bod gwasanaethau'n gwrando arnynt. Gall NYAS eich helpu i stopio, dechrau neu newid rhywbeth.

Eiriolwr yw rhywun a fydd yn gwrando ar eich problem ac a fydd yn gweithio gyda chi i ddod o hyd i ffyrdd o unioni pethau drwy eich helpu i siarad â'r bobl gywir.

Gall NYAS eich helpu i sicrhau bod eich llais yn cael ei glywed, gallwn:

- ▶ Darparu rhywun sy'n eich cynrychioli
- ▶ Cael rhywun i wrando arnoch chi
- ▶ Cefnogi eich dymuniadau a'ch teimladau
- ▶ Eich helpu i wneud cwyn
- ▶ Siarad drosoch chi
- ▶ Eich helpu i ddeall eich hawliau
- ▶ Eich cynnwys chi wrth wneud penderfyniadau amdanoch chi

Gwybodaeth Ddefnyddiol

■ **Cysylltu â Thîm Teuluoedd yn Gyntaf**
E-bost: familiesfirstduty@blaenau-gwent.gov.uk
Ffôn: 01495 369621
Facebook: Families First – Blaenau Gwent

■ **Cysylltu â Thîm Teuluoedd yn Gyntaf**
E-bost: fis@blaenau-gwent.gov.uk
Ffôn: 01495 369610
Facebook: Blaenau Gwent Family Information Service

■ **Cysylltu â'r Tîm Gwybodaeth, Cyngor a Chymorth**
E-bost: duty.team@blaenau-gwent.gov.uk
Ffôn: 01495 315700

